

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Opvs De Ivdiciis Divinis, Qvae Devs In Hoc Mvndo Exercet

Accessit index concionatorius in omnes totius anni dies Dominicos &
Festos, ab ipso Auctore confectus

Stengel, Georg

Ingolstadii, 1651

11. Omnia quæ in mensa comedentibus apponuntur, mortis esse signa.

urn:nbn:de:hbz:466:1-45701

sepulchri, in qua nomen eius ascriptum erat, pendeatque de ea lychnuchus parvus, ut assolet in monumentis. Proserpinæ conuiuium dixisses. Ita illis sedentibus, pueri vestibus exuti, sed atramento obliti, tamquam Acherontica quædam spectra, ingressi sunt, hospitesque horribili saltationis genere, taciti silentisque circumiêre. Choro lugubri absoluto, ante conuiuantium pedes constitère. Vno verbo, omnia, quæ in exequijs mortuorum adhiberi aliàs solebant, in vasis eis apposita sunt. Cœna interim, sine clamoribus, magno cunctorum silentio peragebatur, ut qui timore penè exanimati essent. Utque metus aueretur, Domitianus solus verba faciebat, neque aliud, quàm de ijs, quæ ad mortes & funera pertinebant, loquebatur. Quem sensum, tunc senatoribus fuisse putemus? nonnè in ea cœna mortis memoria & imago fuit accuratè expressa? Non sapiunt laetitiam, ubi tales sunt scenæ.

Sed sine eiusmodi theatri apparatu alij Principes, Regesque, immò & tyranni ipsi, inter epulandum, mortis meminerunt. Damocles Philosophus assentator, ut Cicero, in Tusculanis, refert, cùm Dionysij Syracusani tyranni potentiam & opes extolleret, beatamque diceret eius vitam, in tanta rerum opulentia; Dionysius eundem perendie vocauit ad cœnam, gladiumque seta ligatum supra caput eius appendi iussit. Quo ille statim intra cœnam conspecto, præ nimio supereminens periculi metu, regalibus mensis abstinuit. Hoc pacto Dionysius tyrannos viuere, ac inter magnificos apparatus, imminentibus periculis cruciari, significauit. Ostendit igitur, qualis tunc Damoclis, sub stricto ense, cœnantis cogitatio esset, talem esse quotidie tyrannorum, mensæ accumbentium. Numquam enim sunt securi, an aliquis vel ferro, vel veneno illis mortem machinetur. Semper itaque, vel epulantes mortis memoriam habent ante oculos collocatam.

At neque gladio è laquearibus suspenso opus est, qui edentes, & bibentes imminentis mortis admoneat. Quidquid fit, quidquid apponitur in mensa, est quoddam mortis monimentum. Neque jam de illis Religiosis loquar, quorum mos est, clepsydram in mensa ponere, proprium Symbolum mortis,

Qq 3

cuius

X.

XI.

Senec. ep. 24.

cuius hora, omni hora expectanda est. Seneca Ethnicus hoc pa-
cto mortem consideravit: *Quemadmodum clepsydra, inquit, non
extremum stillicidium exhaurit, sed quidquid ante defluxit: sic ulti-
ma hora, qua esse desinimus, non sola mortem facit, sed sola consum-
mat.* Siue ergo horam coenae, siue moram vitae clepsydra metia-
tur, semper est mortis monumentum. Enim verò & principium,
& finis mensæ, & omnia, quæ in mensam inferuntur, possunt
nos, ac debent admonere de nostra mortalitate. Cur enim ac-
cumbimus, nisi ut vires restauremus, lapsuras & morti cessuras,
nisi reficerentur? Rursum, quoties est finis mensæ, toties in-
mentem quibusdam venit, fore etiam finem vitæ, quo cessabit
comedendi & necessitas, & potestas. Iam si ad ea oculum diri-
gamus, quæ mensis imponuntur, quid aliud aptius occurrere
potest, quàm memoria mortis? Vitrum manu tenes? vita tua
fragilior est vitro. Nam si vitrum diligenter asserues, sponte
numquam dissiliet. Serua te, quàm diligenter cumque potes,
sponte fatiscies, nemine tibi crus, aut cervicem frangente. Bellè
Bobadilla noster, cum in mensa magnatis cuiuspiam scyphus
crystallinus, magno pretio elaboratus, per imprudentiam
frangeretur, dixit:

Res tanti steterat, tamq, caduca fuit?

S. Ambros.
lib. de Elia,
cap. 14.

Quoties, inter conuiuandum, evertitur poculum, effunditur
vinum, in omen vitæ nostræ sic effundendæ? Propinationes
autem ipsæ crebriores, & haustus sanitatum, quid aliud volunt,
quàm alios vino sepelire? immò etiam reipsa, & terrâ? Ita enim
loquitur S. Ambrosius: *Vocatis ut amicos, dimittitis ut inimicos:
quantò melius in terram tua vina fudisses? Quid te delectant damna
sine gratia? rogans ad iucunditatem, cogis ad mortem.* Non opus
est veneno ad alterum interficiendum, vino id fieri potest, si id
est nimium. Herculem, comminiscuntur Poëtæ, cymba pro
scypho, & scypho pro cymba vsum fuisse, ut per Stygem ad in-
feros nauigaret; heu quàm multi ex hac fabula historiam fa-
ciunt! verissimè enim per scyphos ad Tartara vehuntur. Atque
ut constet, eos ex lethæo flumine bibisse, altero die, quid in con-
uiuio dixerint, aut fecerint, non recordantur. Iam à potu ad
cibum transcamus. Quidquid comedimus, vixit, Vixerunt her-
bæ;

bæ; vixit frumentum; vixit bubula; vixerunt capones & gallinæ; vixit ceruina, & aprugna caro; vixerunt perdices & phasiani; vixerunt pisces & omnis generis aues. Hæc omnia occisa sunt, vt homines viuerent mortibus aliarum creaturarum. Quid autem hoc aliud est, quàm etiam inter esculenta & poculenta, memoriam mortis reficere? Itaque dum ficedulam, alaudam, turdum comedis, puta tibi has aues oscines esse, & mortem occinere. Sicut enim tu illas, tui causa interemptas, hodie degulas; ita te quoque Mors cras, aut perendie deuorabit. Tales cogitationes existimo etiam Iobo pransuro incidisse, qui illud non frustra dicebat: *Antequam comedam, suspiro.*

Iob. 3. 24.

XII.

At quid opus est, extra hominem, & in conuiujs quærere memoriam mortis, quam in nobis ipsis circumferimus? Quoties vel spiramus, vel suspiramus, mors ipsa ad aurem nos admonet, venturum aliquando tempus, quo expiremus. Apud Iobum, vbi legimus: *Ventus est vita mea*, legunt Septuaginta: *Spiritus est vita mea*, quod Græci pro respiratione, & Spiritu, quem ducimus, accipiunt, non solum, quod flatu, & respiratione videatur humana vita, in prima sua origine constituisse; nam afflatus est spiritus in naribus hominis, cum spirauit in illum Deus, spiraculum vite, & factus est homo in animam viuentem. Sicut ergo spirando Creator noster vitam nobis inspirauit; ita nos eandem expiramus. Expiramus autem, non tantum, quando animam vltimò efflamus, sed quoties spiritum, quem attraximus respirando reddimus. Quod quia singulis ferè fit momentis, semper occasionem habemus de morte cogitandi: nedum singulis diebus, de quibus ita loquitur Philosophus: *Quotidie morimur*, quotidie enim demitur aliqua pars vite; & tunc quoque cum crescimus, vita decrescit. Infantiam amisimus; deinde pueritiam, deinde adolescentiam: usque ad hesternum, quidquid transit temporis, perit. Hunc ipsum, quem agimus diem, cum morte diuidimus. Qua de causa Persij admonitum est:

Iob. 7. 7.

Gen. 2. 7.

Sen. ep. 24.

Vine memor lethi fugit hora: hoc, quod loquor, inde est.

Pers. sat. 51

Quoties ergo horologii sonitu nobis indicatur hora, sciamus, etiam illam horam de vita nostra decessisse. Quod faciebat Carolus V. qui annulum gestabat, in quo pro adamante, horologium

logium